

KLAGANDE

1. VAL-BO AB, 556740-7316
Lida Gård
605 99 Norrköping

2. Korpbergets Behandlingscenter AB, 556284-2012
Korpberget
870 40 Lunde

Ombud för 1 och 2: Advokat Claes Egnell
Advokatfirman Glimstedt Norrköping KB
Box 1234
600 42 Norrköping

MOTPART

Kommunförbundet Jämtlands län
Förlandsgränd 3
831 03 Östersund

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDE

Länsrätten i Jämtlands läns domar den 13 november 2009 i mål nr 743-09
och 745-09, se bilagorna A och B

SAKEN

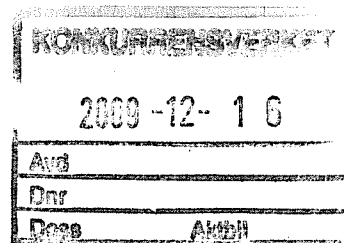
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten ändrar länsrättens domar och beslutar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbuden från VAL-BO AB och Korpbergets Behandlingscenter AB ska inkluderas i utvärderingsfasen i upphandlingen.

Med anledning av kammarrättens avgörande upphör kammarrättens interimistiska beslut den 23 november 2009 att gälla.

- Klagande/ombud
- Motpart/ombud
- SKV
- FK NFC
- LST/Trp.st
- LR
- AV*
- För delgivning
- För kännedom
- För handläggning
-

YRKANDEN M.M.

VAL-BO AB och Korpbergets Behandlingscenter AB yrkar att upphandlande myndighet ska förpliktas vidta rättelse på så sätt att klagandenas anbud blir föremål för utvärdering. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Klagandena åberopar vad som anförts i länsrätten och tillägger följande. I anbuden har klagandena dels i dygnspriset exkluderat kostnader för läkare och psykolog, dels valt att redovisa priset för läkare och psykolog till noll kronor. Detta är en anbudsformulering som inte strider mot förfrågningsunderlagets skall-krav. Underinstansen har enbart konstaterat att den tillämpade modellen för prissättning i förfrågningsunderlaget är transparent. Klagandena har aldrig ifrågasatt korrektheten i modellen för prissättning. Den rättsliga problematiken består i att motparten ansett att prissättning på noll kronor inte är en giltig prissättning. Klagandena hävdar fortfarande att ett nollbud också är en prissättning, liksom 1 kr också hade varit en prissättning.

Kommunförbundet Jämtlands län bestrider bifall till överklagandena och anför att de åberopar vad som anförts i länsrätten. Kommunförbundet anför att om anbuden varit 0 kronor totalt – både dygnspris och kostnader för läkare och psykolog – skulle det inte vara möjligt att förkasta anbuden.

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av punkt 5 i förfrågningsunderlaget framgår att kraven på tjänsten framgår av anbudsformulär och under punkt 6 att de anbud ska antas som erbjuder de lägsta priserna. Med lägst pris menas kostnaden för 15 veckors

behandling, fem veckors utslussning, fem konsultationstimmar läkarbesök och psykolog/psykoterapeut vardera.

Av anbudsformulär, punkt 5 framgår följande.

”I dygnspriset ska samtliga kostnader ingå, såsom:

alla de kostnader som är hänförliga till behandlingen exklusive kostnad för behandling av läkare och psykolog/psykoterapeut.”

Kommunförbundet Jämtlands län har den 7 oktober 2009 i beslutsprotokoll för HVB-hem för vuxna funnit att anbudet från VAL-BO AB och Korpbergets Behandlingscenter AB inte kommer att utvärderas vidare. Som skäl anförs i beslutet att anbudsgivarna inte angivit timpriser för läkare och/eller psykolog och därmed inte uppfyller kraven för tjänsten. – I länsrätten har kommunförbundet tillagt att de båda bolagen genom att inte exkludera kostnaden för behandlingen av läkare och psykolog/psykoterapeut i dygnspriset inte uppfyllt det i förfrågningsunderlaget uppställda priskravet.

Fråga i målen är om VAL-BO AB och Korpbergets Behandlingscenter AB uppfyller de omnämnda skall-kraven i punkt 5 i förfrågningsunderlaget och anbudsformuläret. Båda klagandena har utöver ett dygnspris angett 0 kr i kolumnerna för läkare och psykolog/psykoterapeut. Klagandena har anfört att de inte har någon kostnad för läkare och/eller psykolog och psykoterapeut och därför inte kan ange något annat pris än 0 kr. Kommunförbundet anser att uppgiften behövs för att anbudet ska kunna jämföras och att bolagen inte uppfyllt skall-kraven och bolagets anbud därmed inte ska utvärderas vidare.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Syftet med regelverket om offentlig upphandling är att stimulera konkurrens bland anbudsgivare på så sätt att offentliga medel används på ett effektivt

sätt. Såsom förfrågningsunderlag och anbudsformulär är utformade finns det enligt kammarrättens mening inte något hinder, mot bakgrund av syftet med LOU, att i kolumnerna för timpris för läkare respektive psykolog/psykoterapeut ange ett mycket lågt pris eller ett belopp om noll kronor.

Klagandena, som uttryckligen förklarat att någon kostnad för läkare respektive psykolog/psykoterapeut inte inkluderats i dygnspriset, får med hänsyn till det ovan redovisade anses ha uppfyllt skall-kraven i punkt 5 förfrågningsunderlaget och anbudsformuläret såvitt avser pris för respektive tjänst.

Eftersom ny utvärdering får anses som en tillräcklig åtgärd då det inte framkommit att bristen påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede beslutar kammarrätten att upphandlingen inte behöver göras om men att rättelse genom ny utvärdering ska ske där klagandenas anbud ska ingå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga C (formulär 1).

Gunnar Pettersen
kammarrättsråd

Hans Kareld
kammarrättsråd

Charlotte Waas
kammarrättsråd
referent

Jeanette Sundqvist
föredragande

LÄNSRÄTTEN I
JÄMTLANDS LÄN

DOM
2009-11-13
Meddelad i
Östersund

Bilaga A

Mål nr
743-09 E
Rotel 4

KLAGANDE

VAL-BO AB, 556740-7316
Lida Gård
605 99 Norrköping

Ombud: Advokat Claes Egnell
Advokatfirman Glimstedt Norrköping KB
Box 1234
600 42 Norrköping

MOTPART

Kommunförbundet Jämtlands län
Förlandsgränd 3
831 03 Östersund

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

VAL-BO AB, nedan kallat bolaget, har i en framställning till länsrätten begärt överprövning av den upphandling av HVB-hem för vuxna (2009-211), som Kommunförbundet Jämtlands län, nedan kallat Kommunförbundet, avser genomföra. Härvid yrkas i första hand att rättelse vidtas så att bolagets anbud blir föremål för utvärdering och i andra hand att upphandlingen görs om. Som grund för talan anförs att bolaget felaktigt uteslutits från utvärdering.

Länsrätten har den 16 oktober 2009 beslutat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas innan något annat förordnas.

Kommunförbundet har härefter förelagts att svara på framställningen och har anfört att under punkt 5 i anbudsformuläret framgår att i anbud ska lämnas ett dygnspris som exkluderar pris för läkare och psykolog: "I dygnspriset ska samtliga kostnader ingå, såsom: alla de kostnader som är att hänföra till behandlingen exklusive kostnad för behandling av läkare

Dok.Id 19219

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 490	Storgatan 6	063-15 06 00	063-15 07 07	måndag – fredag
831 26 Östersund		E-post:		09:00 - 12:00
				13:00 - 15:00

och psykolog/psykoterapeut....” – Vidare framgår att leverantör ska specificera samtliga priser, däribland timpriser för läkare och psykolog. – Under punkt 6 i förfrågningsunderlaget framgår att Kommunförbundet kommer att anta de leverantörer som erbjuder de lägsta priserna: ”Med lägst pris menas kostnaden för 15 veckors behandling, fem veckors utslussning, fem konsultationstimmar läkarbesök och psykolog, psykoterapeut vardera.” Syftet med denna uppdelning är att samtliga leverantörers priser ska vara jämförbara med varandra. Vissa leverantörer inkluderar samtliga kostnader för läkare och psykolog i dygnspriset, medan andra inkluderar ett antal timmar per konsultationstid med läkare och/eller psykolog i dygnspriset. Utvärderingsmodellen tar följaktligen hänsyn till att olika leverantörer inkluderar olika mängder av tjänsterna konsultation hos läkare och psykolog i sina dygnspriser. Kommunförbundet anser därmed att modellen för prisättning är transparent och att den aktuella utvärderingsmodellen uppfyller kravet på likabehandling.

Kommunförbundet framhåller att bolaget i sitt anbud lämnat timpriset 0 kr för både läkare och psykolog och har därmed inte exkluderat kostnaden för behandling av läkare och psykolog/psykoterapeut. Bolagets lämnade anbud uppfyller således inte de krav avseende pris som fastställts i förfrågningsunderlaget. Av den anledning föreslås att bolagets framställning ska lämnas utan bifall.

Ytterligare skriftväxling har förekommit utan att någondera parten ändrat inställning.

DOMSKÄL

I 1 kap. 9 § LOU finns de grundläggande principerna intagna som gäller för offentlig upphandling. Där anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt

genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § framgår att om en upphandlande myndighet brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av handlingarna i målet framgår att Kommunförbundet har, för i förbundet ingående kommuners räkning, påbörjat gemensam upphandling av dels HVB-hem för barn och ungdomar upp till 21 år (ref.nr. 2009-210), dels HVB-hem för vuxna över 21 år (ref.nr.2009-211). Syftet är att ingå ramavtal för successiva avrop av upphandlade tjänster under avtalstiden. I ramavtalet fastställs samtliga villkor för avrop. Ramavtalen ska kunna nyttjas av beställarnas samtliga enheter.

Upphandlingen av HVB-hem för unga (ref.nr. 2009-210) omfattar tjänster med följande inriktningar:

- alkohol och/eller drogrelaterad problematik
- kriminalitet
- brister i omsorgen
- psykosociala problem

Upphandlingen av HVB-hem för vuxna (ref.nr. 2009-211) omfattar tjänster med följande inriktningar:

- alkohol och/eller drogrelaterad problematik
- anhörigbehandling
- kriminalitet
- samsjuklighet
- neuropsykiatrisk problematik

Vad gäller kvalificering och utvärdering framgår av förfrågningsunderlagen att prövning av anbud sker i två steg. Först prövas att anbuden fyller de krav som ställts på leverantören (kvalificeringskrav). Samtliga ställda krav och kommersiella villkor ska härvid vara uppfyllda. De anbud som visat sig uppfylla dessa krav går vidare till utvärdering enligt tilldelningskriterier som angetts i kravspecifikation. Vid utvärdering antas härefter de anbud som erbjuder de lägsta priserna. Med lägst pris menas kostnaden för 15 veckors behandling, fem veckors utslussning, fem konsultationstimmar läkarbesök och psykolog/psykoterapeut vardera.

De specificerade kraven som uppställs framgår av anbudsformulär som anbudsgivarna ska ifylla och där utförliga instruktioner finns angivna. Efter anbudstidens utgång har inlämnade anbud prövats. Av upprättade beslutsprotokoll, daterade 2009-10-09, framgår vilka anbudsgivare som uppfyllt samtliga villkor och därmed kvalificerat sig för utvärdering. Av beslutsprotokollet avseende HVB-hem för unga framgår att sammanlagt 53 leverantörer lämnat anbud inom fastställd tid. Av dessa har vissa inte kvalificerat sig på grund av att tillräcklig erfarenhet saknats och andra inte uppfyllt kraven för kvalitet ur ett brukarperspektiv. Några anbudsgivare har inte uppfyllt kraven på tjänsten eftersom timpriser för läkare och/eller psykolog inte angetts, medan två anbudsgivare inte uppfyllt krav på tillgång till handledare. Av dessa anledningar har dessa anbudsgivare inte utvärderats vidare. – Vad gäller anbud avseende HVB-hem för vuxna framgår att sammanlagt 41 leverantörer lämnat anbud inom fastställd tid. Av dessa har en leverantör inte kvalificerat sig på grund av att tillräcklig erfarenhet saknas, några uppfyller inte kraven på kvalitetssystem och en leverantör uppfyller inte kravet på kvalitet ur ett brukarperspektiv. En leverantör har inte kvalificerat sig då det inte är ett HVB-hem. Ytterligare några leverantörer uppfyller inte kraven på tjänsten eftersom de inte angett efterfrågade timpriser för läkare och/eller psykolog. Till följd härav har dessa leverantörer inte utvärderats vidare.

Länsrätten finner av vad som förekommit i målet att den av Kommunförbundet tillämpade modellen för prissättning såsom den angetts i förfrågningsunderlaget är transparent och att den får anses tillgodose lagens krav på likabehandling. Vid sådant förhållande och då de av bolaget anförda omständigheterna inte utgör skäl för länsrätten till annat synsätt ska bolagets framställning lämnas utan bifall.

DOMSLUT

Länsrätten avslår med upphävande av det interimistiska beslutet bolagets framställning om överprövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Ingvär Modig

LÄNSRÄTTEN I
JÄMTLANDS LÄN

DOM
2009-11-13
Meddelad i
Östersund

Bilaga B

Mål nr
745-09 E
Rotel 4

KLAGANDE

Korpbergets Behandlingscenter AB, 556284-2012
Korpberget
870 40 Lunde

Ombud: Advokat Claes Egnell
Advokatfirman Glimstedt Norrköping KB
Box 1234
600 42 Norrköping

MOTPART

Kommunförbundet Jämtlands län
Förlandsgränd 3
831 03 Östersund

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

Korpbergets Behandlingscenter AB, nedan kallat bolaget, har i en framställning till länsrätten begärt överprövning av den upphandling av HVB-hem för vuxna (2009-211) som Kommunförbundet Jämtlands län, nedan kallat Kommunförbundet, avser genomföra. Härvid yrkas i första hand att rättelse vidtas så att bolagets anbud blir föremål för utvärdering och i andra hand att upphandlingen görs om. Som grund för talan anförs att bolaget felaktigt uteslutits från utvärdering.

Länsrätten den 16 oktober 2009 beslutat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas innan något annat förordnas.

Kommunförbundet har härefter förelagts att svara på framställningen och har anfört att under punkt 5 i anbudsformuläret framgår att i anbud ska lämnas ett dygnspris som exkluderar pris för läkare och psykolog. Där anges bl.a. följande: ”I dygnspriset för samtliga kostnader ingå, såsom: alla de kostnader som är att hänföra till behandlingen exklusive kostnad för

Dok.Id 19222

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 490	Storgatan 6	063-15 06 00	063-15 07 07	måndag – fredag
831 26 Östersund		E-post:		09:00 - 12:00 13:00 - 15:00

behandling av läkare och psykolog/psykoterapeut...”. – Vidare framgår att leverantören ska specificera samtliga priser, däribland timpriser för läkare och psykolog. - Under punkt 6 i förfrågningsunderlaget framgår att Kommunförbundet kommer att anta de leverantörer som erbjuder de lägsta priserna. Härvid anges följande: ”Med lägst pris menas kostnaden för 15 veckors behandling, fem veckors utslussning, fem konsultationstimmar läkarbesök och psykolog, psykoterapeut vardera.” Därutöver har Kommunförbundet anfört att syftet med denna uppdelning är att samtliga leverantörers priser ska vara jämförbara med varandra. Vissa leverantörer inkluderar samtliga kostnader för läkare och psykolog i dygnspriset, medan andra inkluderar ett antal timmar per konsultationstid med läkare och psykolog i dygnspriset. – Utvärderingsmodellen tar följaktligen hänsyn till att olika leverantörer inkluderar olika mängder av tjänsterna konsultation hos läkare och psykolog i sina dygnspriser. Kommunförbundet anser därmed att modellen för prissättning är transparent och att den aktuella utvärderingsmodellen uppfyller kravet på likabehandling. – Bolaget har enligt Kommunförbundet medgett att ett timpris 0 kr lämnats för både läkare och psykolog och därmed inte exkluderat kostnaden för behandling av läkare och psykolog/psykoterapeut. Bolagets anbud uppfyller således inte de krav avseende pris som Kommunförbundet fastställt i sitt förfrågningsunderlag. Mot bakgrund av det anförda föreslår Kommunförbundet att länsrätten ska lämna bolagets ansökan om överprövning utan bifall.

DOMSKÄL

I 1 kap. 9 § LOU finns de grundläggande principerna intagna som gäller för offentlig upphandling. Där anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § framgår att om en upphandlande myndighet brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap 9 § eller någon annan bestämmelse i

denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av handlingarna i målet framgår att Kommunförbundet har, för i förbundet ingående kommuners räkning, påbörjat gemensam upphandling av dels HVB-hem för barn och ungdomar upp till 21 år (ref.nr. 2009-210), dels HVB-hem för vuxna över 21 år (ref.nr. 2009-211). Syftet är att ingå ramavtal för successiva avrop av upphandlade tjänster under avtalstiden. I ramavtalet fastställs samtliga villkor för avrop. Ramavtalen ska kunna nyttjas av beställarnas samtliga enheter.

Upphandlingen av HVB-hem för unga (ref.nr. 2009-210) omfattar tjänster med följande inriktningar:

- alkohol och/eller drogrelaterad problematik
- kriminalitet
- brister i omsorgen
- psykosociala problem

Upphandlingen av HVB-hem för vuxna (ref.nr. 2009-211) omfattar tjänster med följande inriktningar:

- alkohol och/eller drogrelaterad problematik
- anhörigbehandling
- kriminalitet
- samsjuklighet
- neuropsykiatrisk problematik

Vad gäller kvalificering och utvärdering framgår av förfrågningsunderlagen att prövning av anbud sker i två steg. Först prövas att anbuden fyller de krav som ställts på leverantören (kvalificeringskrav). Samtliga ställda krav och kommersiella villkor ska härvid vara uppfyllda. De anbud som visat

sig uppfylla dessa krav går vidare till utvärdering enligt tilldelningskriterier som angetts i kravspecifikation. Vid utvärdering antas härefter de anbud som erbjuder de lägsta priserna. Med lägst pris menas kostnaden för 15 veckors behandling, fem veckors utslussning, fem konsultationstimmar läkarbesök och psykolog/psykoterapeut vardera.

De specificerade kraven som uppställs framgår av anbudsformulär som anbudsgivarna ska ifylla och där utförliga instruktioner finns angivna. Efter anbudstidens utgång har inlämnade anbud prövats. Av upprättade beslutsprotokoll, daterade 2009-10-09, framgår vilka anbudsgivare som uppfyllt samtliga villkor och därmed kvalificerat sig för utvärdering. Av beslutsprotokollet avseende HVB-hem för unga framgår att sammanlagt 53 leverantörer lämnat anbud inom fastställd tid. Av dessa har vissa inte kvalificerat sig på grund av att tillräcklig erfarenhet saknats och andra inte uppfyllt kraven för kvalitet ur ett brukarperspektiv. Några anbudsgivare har inte uppfyllt kraven på tjänsten eftersom timpriser för läkare och/eller psykolog inte angetts, medan två anbudsgivare inte uppfyllt krav på tillgång till handledare. Av dessa anledningar har dessa anbudsgivare inte utvärderats vidare. – Vad gäller anbud avseende HVB-hem för vuxna framgår att sammanlagt 41 leverantörer lämnat anbud inom fastställd tid. Av dessa har en leverantör inte kvalificerat sig på grund av att tillräcklig erfarenhet saknas, några uppfyller inte kraven på kvalitetssystem och en leverantör uppfyller inte kravet på kvalitet ur ett brukarperspektiv. En leverantör har inte kvalificerat sig då det inte är ett HVB-hem. Ytterligare några leverantörer uppfyller inte kraven på tjänsten eftersom de inte angett efterfrågade timpriser för läkare och/eller psykolog. Till följd härav har dessa leverantörer inte utvärderats vidare.

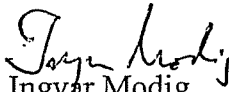
Länsrätten finner av vad som förekommit i målet att den av Kommunförbundet tillämpade modellen för prissättning såsom den angetts i förfrågningsunderlaget uppfyller kravet på öppenhet och förutsebarhet och att den

därmed tillgodoser lagens krav på likabehandling. Vid sådant förhållande och då de av bolaget anförda omständigheterna inte är av sådant slag att det finns skäl för annan bedömning ska bolagets framställning lämnas utan bifall.

DOMSLUT

Länsrätten avslår med upphävande av det interimistiska beslutet bolagets framställning om överprövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Ingvär Modig

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

